

Teema 4. Luonto muuttuvassa maisemassa

FAKTAT L13. Etelävuoret

Etelävuoret muodostavat erityisen luontotyypin, jota tavataan Korkean Rannikon maailmanperintöalueella. Tälle luontotyyppille on tunnusomaista etelään, itään tai länteen antavat vuorenrinneet, joissa on ympäristöstään poikkeava pienilmasto.

Etelään antava rinne toimii aurinkokeräimenä ja tarjoaa suojaa kylmiltä luoteistuulilta. Lisäksi jyrkkä kalliorinne varastoi auringonlämpöä, jota se sitten yön aikana luovuttaa. Lumi sulaa eteläpuolelta varhain, ja ennen kaikkea kasvukausi pitenee syksyllä. Etelärinteen pienilmasto on kasvillisuudelle huomattavasti suotuisampi, koska sen keskilämpötila on korkeampi ja se säästyy pakkasilta ympäristöönsä pidempään.

Lisäksi ravinteiden saanti on jyrkänteen alla hyvä, koska vuoresta irti rapautunut aines päätyy sinne. Usein myös pohjavettä tihkuu esiin vuorenrinteen alla.

Etelävuorilta voi löytää kasveja, jotka tavallisesti kasvavat huomattavasti etelämpänä. Joiltain etelävuorilta voi myös löytää ns. relikkejä eli lajeja, jotka ovat säilyneet noin 6000 vuoden takaa, jolloin ilmasto oli nykyistä lämpimämpi.

Tällaisia lajeja ovat esim. lehmus, vaahtera, pähkinäpuu, jalava, kalliokielo, nuokkukohokki, pensaikkotatar, haisukurjenpolvi, keltamaksaruoho ja tummarau-nioinen.

Foto: Milly Lundstedt.

Omneberget, jota pidetään Norrlandin kiintoisimpana etelävuorena. Omneberget sijaitsee Nordingråssa Kramforsin kunnassa Ruotsissa.

Botnia-Atlantica

Gränsöverskridande samarbete över fjäll och hav
Meret, vuoret ja rajat ylittävä yhteistyö
Grænseoverskridende samarbeid over fjell og hav
Cross-border cooperation over mountain and sea

www.botnia-atlantica.eu